

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te GENK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	107623
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Guido LENAERTS
Adres	Kerkplein 3 - 3600 GENK
Telefoon	089-38.11.17
Fax	089-38.21.21
E-mail	info@albertus.atron.be
Website	www.sintalbertus-zwartberg.be
Bestuur van de instelling	De Sint-Albertscholen van Genk
Adres	Kerkplein 3 - 3600 GENK
Scholengemeenschap	SGKBG De Speling
Adres	Mosselerlaan 110 - 3600 GENK
CLB	Vrij CLB Regio Genk
Adres	Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-03-2014, 18-03-2014, 20-03-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-03-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	04-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde SCHOOFs
Teamleden	Frieda THIELS
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Leerbegeleiding	17
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?.....	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Albertus ligt in Genk-Noord en bestaat uit twee vestigingsplaatsen. Vestigingsplaats 1, met een kleuter- en lagere afdeling, ligt aan de gewestweg van Genk naar Opglabeeek. Vestigingsplaats 2 'De Ballon' bestaat enkel uit twee kleuterklassen en ligt in de Zuidwijk van Genk-Noord, ongeveer 1,5 km van de hoofdschool. De ligging, de omgeving en de historiek geven elke vestigingsplaats een eigen karakter. De ontwikkeling van de totale persoon, met bijzondere aandacht voor het welbevinden van de kinderen, een goede communicatie met elke onderwijspartner, ouderbetrokkenheid en een sfeer met warme aandacht voor wat elk kind nodig heeft, zijn belangrijke pijlers waarop de school haar onderwijs in beide vestigingsplaatsen bouwt.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Daarnaast onderzocht ze hoe de school de kwaliteit van de leerbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding bewaakt en hoe het algemeen beleid gestalte krijgt. Elementen van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, en van de onderwijsreglementering werden evenzeer onderzocht.

Voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie zijn er in beide niveaus voldoende garanties dat het onderwijsaanbod tegemoet komt aan de verwachtingen van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.

Voor het leergebied Nederlands gaat er op schoolniveau bijzondere aandacht uit naar waardevolle initiatieven die kinderen in hun taalontwikkeling ondersteunen en begeleiden. Via de uitwerking van een taalbeleid wordt in de kleuterafdeling sterk ingezet op spreken en luisteren en in de lagere afdeling op spreken. Alsook het bevorderen van de leesgierigheid en het leesplezier krijgt een belangrijk accent toegemeten.

In de kleuterafdeling geven een koepel eigen instrument samen met de leerplandoelen richting aan de planning van het aanbod. De leerkrachten bieden de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan. Diverse ervaringssituaties met concrete materialen, waarbij kinderen kunnen exploreren en experimenteren, dragen bij tot een sterke basis waarop het talig aanbod verder bouwt. De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een doelbewust verrijken van de hoeken en hanteren diverse werk- en groeperingsvormen. Zij creëren krachtige speelleeromgevingen met veel interactie waar kleuters ruime kansen krijgen om hun talige vaardigheden verder te ontwikkelen.

In de lagere afdeling baseren de onderwijzers zich op een onderwijsleerpakket om het aanbod eigentijds en kindgericht te stofferen. Het vrij consequente gebruik ervan garandeert - volgens de leerkrachten - de verticale opbouw en zorgt ervoor dat alle domeinen vrij evenwichtig aan bod komen. De leraren leveren inspanningen om werk- en groeperingsvormen aan te bieden die de leerlingen toelaten om zelfstandig en coöperatief leerinhouden te verwerken maar de intensiteit ervan is leerkrachtafhankelijk. Het valt op dat sommige teamleden vlot een onderwijsstijl hanteren die zorgt voor interactie en leerlingeninitiatief en anderen daarin nog zoekende zijn.

Voor het leergebied wereldoriëntatie slagen teamleden erin om realiteitsgericht onderwijs aan te bieden. In alle klassen krijgen waarnemen, exploreren en experimenteren kansen. In de kleuterafdeling sluiten de thema's aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. De leraren laten ruimte om in te spelen op de groepsdynamiek of de interesses van de kleuters.

In de lagere afdeling baseren de teamleden zich op een onderwijsleerpakket dat een evenwichtige invulling van de domeinen en een graduele opbouw ondersteunt. Leerkrachtafhankelijk krijgen de leerlingen in meer of mindere mate mogelijkheden om de omringende wereld actief en ervaringsgericht te verkennen. Vermeldenswaard is de intentionele aandacht van sommige teamleden om de denk- en onderzoeksvaardigheden van de kinderen aan te wakkeren en het leren proefondervindelijk te ondersteunen door het gebruik van stappenplannen en concreet materiaal.

Naast het gebruik van het onderwijsleerpakket, is er nog ruimte voorzien voor klas- en/of schoolgebonden thema's. De school staat nu voor de uitdaging om de volledigheid en de graduele opbouw van het aanbod en de aanwending van de tijd- en ruimtekaders na te gaan en te bewaken. Ook de evaluatie- en rapporteringspraktijk verdienen nog bijzondere aandacht zodat naast de kennisreproductie ook vaardigheden en attitudes aan bod komen.

De school staat open voor kinderen met extra noden en behoeften. De leraren spannen zich in om, samen met de leden van het zorgteam, deze kinderen te begeleiden en op te volgen. De overlegmomenten vormen het uitgangspunt om zorginterventies te plannen en worden door de teamleden voorbereid via het digitale zorgsysteem. Het formuleren van een duidelijke hulpvraag en deze vervolgens linken aan concrete afspraken die geregistreerd, uitgevoerd en opgevolgd worden, kan de doeltreffendheid en de efficiëntie van de hulpverlening voor zorgkinderen verhogen en de totaliteit van het hulpverleningsproces transparanter weergeven. De school onderzoekt nog niet of de aanwending van de beschikbare zorgmiddelen en de huidige zorgaanpak voldoende renderen. Het is een voorbeeld van goede praktijk hoe in de kleuterafdeling mensen en middelen worden ingezet om kleuters in hun ontwikkeling te stimuleren, op te volgen en te ondersteunen. In de lagere afdeling is deze zoektocht nog bezig om de leerbegeleiding zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen. Daarbij is het noodzakelijk om een duidelijk zorgcontinuüm uit te bouwen dat tegemoet komt aan een krachtige, efficiënte en transparante werking op leerling-, leerkracht-, en schoolniveau en dit vanuit een geëxpliciteerde en gezamenlijk gedragen visie.

Het schoolteam heeft erg veel aandacht voor de sociale en emotionele begeleiding. Teamleden nemen hiervoor vele initiatieven, zowel van preventieve als van remediërende aard en volgen de sociale en emotionele ontwikkeling van alle kinderen zorgzaam op. De vele acties zorgen voor een aangenaam en respectvol leef- en leerklimaat.

De school wordt aangestuurd door een gedreven, dynamische en professionele schoolleiding die vanuit een duidelijke visie weet te inspireren, te motiveren en te waarderen. De directeur wil duidelijk werken aan een verdere schoolontwikkeling en zet structuren op die het 'samen school maken' concretiseren. De teamleden ervaren zowel sturing als bemoediging. Mede door de inzet en bereidwilligheid van de teamleden om samen school te maken, zorgt dit voor een sterk beleidsvoerend vermogen en een gedeeld leiderschap. Vanuit een vernieuwingsbereidheid, enthousiasme en geëngageerde schoolbetrokkenheid streeft dit schoolteam naar de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs en doet het indien nodig een beroep op de deskundigheid van externe onderwijs- en opvoedingsondersteuners. Binnen de open overlegcultuur worden kansen gecreëerd en aangegrepen om van en met elkaar te leren zowel binnen de school als binnen de scholengemeenschap. Om de kwaliteit van haar onderwijs te bewaken, maakt de schoolleiding in aanzet werk van een outputbeleid maar een verdere uitbouw ervan blijft een aandachtspunt. Dit geldt ook voor het herleiden van de verschillende planningsdocumenten tot functionele en efficiënte instrumenten die borg staan voor de volledigheid van het onderwijsaanbod.

De school weet haar autonomie goed te gebruiken in functie van haar maatschappelijke opdracht. Het open en positieve schoolklimaat, het participatieve beleid en de collegiale samenwerking vormen de basis van een almaar groeiende en meer resultaatgerichte schoolontwikkeling. De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies en is ervan overtuigd dat er voldoende garanties zijn dat de school de ingeslagen weg verder zal zetten vanuit een blijvende inzet en bezorgdheid om elk kind kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding
Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Dit blijkt vooral uit het doelgerichte aanbod en de ontwikkelingskansen die de kleuters krijgen. Alle domeinen komen voldoende en in gevarieerde situaties aan bod. De gestructureerde en krachtige leeromgevingen bieden kleuters ruime kansen om betrokken en op een speelse manier hun taalvaardigheden te oefenen. Luisteren en spreken krijgen binnen het aanbod een belangrijk accent toegemeten.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Door de geïntegreerde benadering krijgen de kleuters ruime kansen om hun leefwereld explorerend en experimenterend te verkennen. Een uitdagende speelleeromgeving laat toe om op speelse wijze competenties te ontwikkelen. Groepsactiviteiten en kleuterinitiatief komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van kleuters en laat hen groeien in de wereld van natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

Een koepelgeen instrument is al jaren richtinggevend voor de planning van het onderwijsaanbod. In de planningsdocumenten noteren alle leraren de ervaringssituaties, de ontwikkelingsaspecten, de leeftijdsgerelateerde doelen en de leerplandoelen. Sommige leraren noteren er tevens nog ontwikkelingsdoelen en eigen doelen bij.

Het bewaken van zowel de volledigheid van het aanbod alsook het evenwicht tussen de leergebieden en hun domeinen, gebeurt nog niet intentioneel. Leerkrachten vertrouwen hiervoor op hun ervaring en deskundigheid.

De geïntegreerde en thematische werking staat centraal. Deze sluit nauw aan bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters. Voor de keuze van de thema's baseren de leraren zich voornamelijk op de jaarkalender maar thema's kunnen ook gekozen worden of meegroeien vanuit de interesses van de kleuters. Het aanbod is levensecht en werkelijkheidsgericht. Dit blijkt onder meer uit de waarnemingen, de leeruitstappen en de gerichte aandacht voor de hoekenverrijking in functie van het lopende thema. Voor de inhoudelijke vulling van de thema's kunnen de leidsters naast hun ervaring en expertise ook terugvallen op gevarieerd en rijk bronnenmateriaal. De kinderen krijgen veelvuldig kansen om attributen van thuis mee te brengen. Dit verhoogt de betrokkenheid aanzienlijk en lokt zowel mondelinge communicatie als interactie uit.

De school investeert al jaren in haar taalvaardigheidsonderwijs. De instroom van anderstalige en taalzwakkere kleuters vormt een signaalfunctie om het taalaanbod permanent bij te sturen en verder te optimaliseren. Vanuit het vroegere gelijke onderwijskansenbeleid zijn waardevolle taalinitiatieven geïmplementeerd. Ook neemt de kleuterafdeling deel aan taaltrajecten, aangestuurd en gedragen door de stad Genk, de scholengemeenschap en een centrum voor taalondersteuning. Het kleuterteam wenst hiermee de spreekvaardigheid van kinderen te verhogen door in te zetten op de luister- en de spreekactiviteiten. De leraren hanteren een denkstimulerende vraagstelling en een interactieve aanpak om de taalontwikkeling van de kleuters te bevorderen. Het meespelen en handelend vertellen krijgen hierbij de nodige aandacht. Een schooltaalcoach ondersteunt, begeleidt en coacht leerkrachten bij de uitwerking van het taalbeleid.

Elke klas beschikt over een klaspop. Deze fungeert als moderator, nodigt de kinderen uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. Het voorbereidend lezen krijgt door tal van uitgewerkte initiatieven voldoende aandacht. Het team heeft aandacht voor boeiende en eigentijdse prentenboeken en verhalen en neemt initiatieven om de leeshoek aantrekkelijk te maken en boekjes uit te kiezen die overeenkomen met het lopende thema en de interesses van de kleuters. Naast de uitgebreide schoolbibliotheek ervaart het team een goede samenwerking met de stadsbibliotheek waar het boekjes, gerelateerd aan het thema, kan ontlend.

De leerkrachten geven aan dat hun didactisch handelen de laatste jaren sterk evolueerde. Het werken aan een veilig, positief en rijk school- en klasklimaat, het aanbieden van betekenisvolle taken en de ondersteuning en interactie staan centraal binnen de klaspraktijk.

Het stimuleren van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de kleuters krijgt ruime kansen. Enkele voorbeelden zijn de visuele stappenplannen en het gebruik van keuze- en takenborden.

Om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te versoepelen, werken de leraren elk trimester integratieactiviteiten uit via het 'zoem-project'. Deze activiteiten zorgen ervoor dat de kleuters zich vertrouwd voelen met de leerkracht van het eerste leerjaar en de overstapdrempel verkleind wordt. Ook de gemaakte inhoudelijke afspraken tussen beide niveaus zorgen voor een vlotte overgang.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen en eigentijds bronnenmateriaal om de leerplandoelen na te streven. Een gestructureerde, ordelijke, functionele en kindvriendelijke klasinfrastructuur reikt ruime mogelijkheden aan voor een harmonieuze ontwikkeling. De kleuters krijgen tevens mogelijkheden om te werken in een ICT-ondersteunende leeromgeving met aangepaste software.

Een 'omgevingsboek' zoals het leerplan aanhaalt om het programma wereldoriëntatie voldoende te kunnen afstemmen op de eigen schoolomgeving, is niet voorhanden.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leraren bekomen een vrij accuraat beeld van de kleuterontwikkeling. Naast het welbevinden en de betrokkenheid worden in het kindvolgsysteem een aantal competenties in kaart gebracht. De observaties zijn gradueel opgebouwd en er is een grote gelijkgerichtheid in het breed in kaart brengen van de ontwikkeling van de kleuters. Ook een aantal genormeerde testen draagt daartoe bij. Op basis van de verzamelde gegevens plannen de teamleden gerichte zorgacties.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Via de overgangsgesprekken, de gegevens uit het kindvolgsysteem en de talrijke informele contacten krijgen de leraren een beeld van de beginsituatie van de kleuters. De groepsleraren staan in voor de preventieve basiszorg. Ze leveren extra inspanningen om alle kleuters de nodige zorg te bieden en dragen de kinderen een warm hart toe. Differentiatievormen komen gedurende het hele dagverloop voor. De leraren differentiëren zowel in hun instructie, begeleiding, materialen als in hun aanbod. Voor kinderen met een achterstand of specifieke noden in hun ontwikkeling voorzien de leerkrachten interventies en kunnen ze een beroep doen op de doelgerichte hulp van de zorgcoördinator.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	Via vorming, interne coaching en collegiale consultaties wordt het (taal)didactisch handelen van de leraren geoptimaliseerd. De kleuterleidsters maken regelmatig gebruik van het nascholingsaanbod om zich verder te professionaliseren. Tijdens personeelsvergaderingen en informele overlegmomenten worden opgedane kennis en ervaringen gedeeld. De leraren zijn vernieuwingsbereid. Ze staan open om van en met elkaar te leren en zijn bereid om nieuwe concepten in hun praktijk te integreren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Zowel het aanbod, dat een evenwicht tussen de domeinen verzekert, als de opbrengsten bevestigen dit. De leerkrachten leveren bijkomende inspanningen om de spreekvaardigheid van de kinderen te bevorderen. De grote aandacht voor leesvaardigheid en -bevordering draagt tevens bij tot een groeiende taalvaardigheid.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Actief leren</i>	Om het aanbod te stofferen, beroepen de teamleden zich vanaf het tweede leerjaar op eenzelfde onderwijsleerpakket. Het huidige taalaanbod is kindgericht en eigentijds. Het veelal consequente gebruik van het onderwijsleerpakket zorgt ervoor dat alle domeinen met een voldoende didactische frequentie benaderd worden. Tevens garandeert het - volgens de leerkrachten - de nodige verticale samenhang. De kinderen krijgen kansen om het geleerde toe te passen binnen gevarieerde taalactiviteiten. De leerkrachten van het eerste leerjaar volgen een onderwijsleerpakket dat vooral gericht is op het aanvankelijke lezen en schrijven. Parallelcollega's plegen wekelijks overleg om samenwerking en gelijkgerichtheid binnen de leergroepen na te streven.
---	---

Voor de concrete planning van leerinhouden en de didactische uitbouw van de leerlijnen vertrouwt het team op het gebruikte onderwijsleerpakket en is het hieraan gerelateerde jaarplan richtinggevend. De individuele planningsdocumenten daarentegen worden divers ingevuld. Sommige leraren verwijzen summier naar de handleiding terwijl anderen eindtermen, eigen doelen of soms geen doelen noteren. Het team maakte hierover nog geen schoolafspraken.

Omwillen van de thuistaal van de leerlingen geeft het schoolteam prioritaire aandacht aan de taalverwerving binnen alle leergebieden. Net zoals in de kleuterafdeling willen de leraren met de uitwerking van het taalbeleid inzetten op het bevorderen van de spreekvaardigheid. Het is de bedoeling om met interactieve werkvormen de spreekkansen van de leerlingen te verdubbelen. Het team wenst de pedagogisch-didactische vaardigheden van de leraren te verscherpen en legt hierbij het accent op het realiseren van een sterke interactie, een positief klasklimaat en uitdagingen. Stapsgewijs wil de schoolleiding deze kerncompetenties implementeren.

Met een variatie aan leesvormen gaat veel aandacht uit naar de leesmotivatie en de ontwikkeling van leesvaardigheid. Er ontstaan veelvuldige oefenkansen door de organisatie van leesgroepen en tutorlezen. Ouders worden gestimuleerd om hun kind ook thuis te begeleiden. In de school is een uitgebreide bibliotheek aanwezig en elke klas heeft een uitnodigende leeshoek. Het beleid maakt het mogelijk dat de school- en klasbibliotheek regelmatig aangevuld worden met actuele boeken. Hierdoor kunnen de leerlingen in de klassen over een breed, actueel en aantrekkelijk boekenaanbod beschikken. Ook de goede samenwerking met de stadbibliotheek biedt mogelijkheden om het leesplezier en de -gierigheid te bevorderen.

Alle teamleden hebben aandacht voor gevarieerde, betrokkenheidsverhogende en activerende werkvormen maar het hanteren hiervan verschilt van leraar tot leraar. Het onderwijsleerpakket promoot gevarieerde en actieve werk- en groeperingsvormen om een krachtige leeromgeving te creëren. Leraren proberen deze uit, maar sommigen hebben nog moeite om hun leerkrachtstijl van 'sturen' naar 'coachen' te laten evolueren. Ondanks de verschillen in de uitvoering slaagt het team er over het algemeen in om een leeromgeving te creëren die de betrokkenheid van leerlingen verhoogt. Het verduidelijken van de doelen bij aanvang van de les en bij wijze van afronding reflecteren in hoeverre de vooropgestelde doelen al dan niet bereikt zijn, is nog geen teamverworvenheid.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De noodzakelijke leermiddelen om de leerplandoelen Nederlands te realiseren zijn aanwezig. Alle leraren beschikken over een digitaal schoolbord, kunnen dit vlot gebruiken en zetten het functioneel in.

Het onderwijsleerpakket voorziet in denkstrategieën en structurerende schema's. De aanwezigheid van referentiekaders aan de klaswanden om het leerproces te ondersteunen, is sterk verschillend. Wel krijgen de kinderen de mogelijkheid om het handboek te hanteren indien ze willen terugvallen op ondersteunende denkkaders.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De leraren evalueren de talige competenties op basis van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Verschillende leraren bewerken deze toetsen. Hierbij blijven zij waken over een evenwichtige evaluatie van het volledige aanbod. Sommige leraren slagen er al in formele, individuele foutenanalyses te maken.

Het team heeft in toenemende mate aandacht voor het breed evalueren. De teamleden volgen de suggesties van het onderwijsleerpakket om de moeilijk meetbare doelen te evalueren. Zo is de evaluatie voor spreken onder andere gebaseerd op criteria en aandachtspunten.

De testen van het leerlingvolgsysteem focussen voor Nederlands op de cognitieve vaardigheden lezen en spelling en in het derde leerjaar bijkomend op begrijpend lezen. De resultaten zijn vaak een bekrachtiging van wat uit de dagelijkse praktijk al blijkt. Ze zijn op die manier een bijkomend argument tijdens het onderling zorgoverleg, het multidisciplinair overleg met het centrum voor leerlingenbegeleiding en het overleg met ouders.

Voor de leerlingen van het tweede en het vijfde leerjaar neemt de zorgcoördinator een genormeerde spreektoets af sinds dit schooljaar. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de schooloverstijgende toetsen van de eigen koepel.

Rapporteringspraktijk

*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

De leraren noteren op het leerlingenrapport een score voor de verschillende domeinen van het leergebied. Ook de ouders en de leerlingen hebben de mogelijkheid om aan te geven wat ze van de resultaten vinden. Tijdens de individuele oudercontacten lichten de onderwijzers de scores toe.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

De leraren dragen de kinderen een warm hart toe met respect voor ieders eigenheid. De klasleerkracht is de spilfiguur die zorgt dat elk kind profiteert van het onderwijsaanbod en die inspanningen levert om het talige onderwijsleerproces af te stemmen op de leerbehoeften en de beoogde doelen.

De beeldvorming ontstaat voornamelijk op basis van de informatie uit het leerlingvolgsysteem, de overgangsgesprekken en het vele informele overleg. Herhalingsoefeningen uit het leerpakket verfijnen en nuanceren dit beeld. Om de verdere vorderingen in kaart te brengen, worden voornamelijk de toetsen uit het leerlingvolgsysteem, de leerpakketgebonden en eigen toetsen gebruikt. Deze gegevens zijn richtinggevend voor de detectie van kinderen met extra noden en behoeften en vormen de basis voor het multidisciplinair overleg. Gemaakte foutenanalyses verscherpen het beeld en bieden mogelijkheden om gericht om te gaan met de verschillen tussen de leerlingen.

Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen benutten de leraren vooral de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket, geven ze extra ondersteuning, verlengde instructie en hanteren ze concreet materiaal. Leraren leveren inspanningen om het onderwijsaanbod aan te passen aan de noden en de behoeften van de kinderen. Sommige leraren differentiëren ook in het huiswerk. Leraren kunnen de hulp van de zorgcoördinator vraaggestuurd inroepen al blijkt in de praktijk dat om organisatorische redenen niet altijd kan ingegaan worden op de vraaggestuurde klasondersteuning.

Voor leerlingen met specifieke noden of hardnekkige talige problemen voorziet de lagere afdeling, in samenspraak met het zorgteam en de ouders, in ondersteunende maatregelen. De concrete aanwending hiervan stoelt nog weinig op algemene afspraken. De school staat open voor de samenwerking met externe hulpverleners. Kinderen met een leervoorsprong krijgen een uitdagend aanbod.

Leerlingen kunnen weinig terugvallen op aparte of individuele leertrajecten. Het team is zich hiervan bewust en is momenteel zoekende hoe het curriculumdifferentiatie krachtig en efficiënt kan uitbouwen.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**
*Nascholingen
Interne expertise*

De teamleden getuigen van deskundigheid en inzet en zijn bereid zich verder te professionaliseren. De school investeert al meerdere jaren in de professionalisering voor dit leergebied. Daartoe organiseerde ze zowel teamgerichte als individuele nascholingen. Teamleden staan open om van en met elkaar te leren en wendens elkaars expertise aan. Tevens dragen de vele formele en informele overlegmomenten tussen de teamleden bij tot een verhoging van de professionaliteit.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor dit leergebied met zoveel mogelijk leerlingen. Het aanbod is voldoende evenwichtig. De leerkrachten organiseren doorgaans een kind- en werkelijkheidsgerichte aanpak. De leerlingen krijgen veeleer kansen om handelend te ontdekken en de omringende wereld actief te verkennen.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

Het team van de lagere afdeling trachtte de voorbije jaren de doorgaande lijn en de graduele opbouw in het aanbod voor wereldoriëntatie te optimaliseren en koos een aantal jaren geleden voor de invoer van eenzelfde onderwijsleerpakket vanaf het tweede leerjaar. De leerlijn van het leerpakket vormt het referentiekader. Het team vertrouwt erop dat het leerpakket spoort met de verwachtingen van de overheid. Binnen de thematische werking wordt er nog ruimte voorzien voor het behandelen van klas- en/of schoolgebonden thema's en projecten. Op schoolniveau werd het volledige aanbod nog niet onder de loep genomen om eventuele hiaten en/of overlappingen op te sporen. De leraren van het eerste leerjaar hanteren een onderwijsleerpakket dat aansluit bij de leesmethode.

Er is een grote diversiteit in de individuele planningsdocumenten waarneembaar. Ze bevatten voor de meeste leergroepen weinig informatie over een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod en verwijzen eerder sporadisch naar de verschillende domeinen, specifieke activiteiten en de leerplandoelen.

De lagere afdeling levert inspanningen om het domein techniek verder uit te werken in het onderwijsaanbod. Zo is er onder meer een samenwerkingsverband met een naburige secundaire school en investeert het team momenteel in de uitbouw van een techniekklas.

Uit de geobserveerde lessen blijkt dat leerlingen de inhoud op een gevarieerde en doorgaans actieve wijze kunnen verwerven. Het coöperatieve leren vindt stilaan zijn ingang in de verschillende klassen. De leerlingen leren in groepswerk verschillende rollen op te nemen. Het is een mooi praktijkvoorbeeld hoe sommige leraren de leerlingen via probleemstellend onderwijs proberen uit te dagen. Ze schakelen dan concrete materialen en stappenplannen in bij het opzoekwerk en bieden diverse oefenkansen voor het verwerven van vaardigheden en attitudes. Deze leraren spreken de leerlingen bijgevolg duidelijk aan op hun 'leer-kracht'.

De leraren hebben aandacht voor de leef- en belevingswereld van de leerlingen. In de hogere klassen is er aandacht voor de actualiteit, zowel dichtbij als veraf, maar er worden echter nog weinig mogelijkheden benut om vanuit de actualiteit leerinhouden beklijvend te duiden en te koppelen aan aspecten van tijd en ruimte. Het team heeft aandacht voor activiteiten in het kader van verkeers- en mobiliteitseducatie. Deze lessen gaan door in de klas of op de speelplaats, maar

ook op straat in reële situaties. Zo leren de leerlingen hoe ze zich tussen andere weggebruikers zelfstandig en veilig moeten gedragen. De school plant ook acties die kaderen binnen gezondheidseducatie. Democratische waarden komen onder meer aan bod in het klas- en schoolleven en via de leerlingenraad.

Leeruitstappen, meerdaagse extra-murosactiviteiten, de inzet van experts en klas- en schoolprojecten vormen een waardevolle aanvulling en maken het wereldoriënterend aanbod werkelijkheidsnabij en het leren tastbaar en functioneel.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het team beschikt over voldoende leermiddelen die ondersteunend zijn om de doelen te bereiken. De ruimte- en tijdskaders in het klasbeeld volgen niet steeds de opbouw volgens het leerplan en er zijn weinig afspraken over het didactisch en dynamisch gebruik ervan, waardoor de aanwending en de functionaliteit beperkt zijn.

Een 'omgevingsboek' zoals het leerplan aanhaalt om het programma wereldoriëntatie voldoende te kunnen afstemmen op de eigen schoolomgeving, is niet voorhanden.

De leerplandoelen rond 'techniek' krijgen meer aandacht door onder meer het ter beschikking stellen van specifieke materialen voor dit domein.

De klassen maken geregeld gebruik van de ICT-mogelijkheden. Daarbij hanteren ze de computer en het digitale bord als informatiebron om iets te illustreren of op te zoeken.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De teamleden evalueren met methodegebonden en eigen toetsen. De kwaliteit ervan is sterk leerkrachtafhankelijk. De visie uit het leerplan op evalueren is in de praktijk nog te beperkt herkenbaar. De toetsen peilen nog te vaak naar kennis en minder naar vaardigheden en attitudes. Hier rest er nog de uitdaging om de kwaliteit van de evaluaties te optimaliseren.

De zorgcoördinator ontwikkelde vrij recent een kijkwijzer om het domein techniek te evalueren maar deze werd nog niet geïmplementeerd.

In het leerlingvolgsysteem zijn er geen aspecten opgenomen om de ontwikkeling van wereldoriënterende competenties of talenten in kaart te brengen.

Rapporteringspraktijk

Interne en externe

communicatie

Evenwichtig en volledig

De rapportering naar ouders voor dit leergebied is vrij summier en beperkt zich tot een globaal cijfer en een globale term. Dit cijfer geeft niet aan op welke domeinen de evaluatie betrekking heeft en evenmin of het gaat om kennis, opgebouwde vaardigheden of attitudes. Hier rest de uitdaging om binnen het luik van breed evalueren criteria op schoolniveau te bespreken en gradueel uit te werken. Dit bevordert de gelijkgerichtheid en de graduele opbouw. De school kan vanuit haar visie op evaluatie nagaan of bij de toekenning van het rapportcijfer of een begrip de talenten van de leerlingen tot uiting komen.

Naast het cijfer op het rapport worden ook de technische vaardigheden beoordeeld. Wat daaronder verstaan wordt, valt niet af te leiden uit de rapportering. Leerlingen hebben de kans om op het rapport te vermelden wat ze van hun resultaat van wereldoriëntatie vinden.

Op individuele oudercontacten krijgen ouders een woordje uitleg over het kunnen en kennen van de kinderen en hebben zij de mogelijkheid om bijkomende informatie te verwerven.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Binnen de lessen wereldoriëntatie zorgen de leraren voor een aangenaam en een stimulerend klasklimaat. Er worden werkvormen aangeboden waarbij er specifieke aandacht uitgaat naar sociale en relationele vaardigheden. In de klassen worden het hoeken- en/of contractwerk aangewend om een extra aanbod te voorzien. De aangeboden inhouden zijn voldoende herkenbaar voor alle leerlingen. Hoewel er in alle klassen aandacht is voor een veilig klasklimaat en een positieve sfeer, wordt er nog minder rekening gehouden met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de talenten van de leerlingen. Sommige leraren hebben minder oog voor differentiatie binnen het leergebied wereldoriëntatie.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van de systematiek waarmee zij tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties. De onderwijsinspectie rekent er wel op dat de hulpverleners de nodige vorming zullen krijgen zoals voorzien.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een uitgeschreven zorgvisie als richtlijn voor een zorgbrede aanpak, gelinkt aan het pedagogisch project. Daarin vermeldt ze: 'In onze school streven we ernaar om elk kind centraal te stellen. We omringen onze kinderen met een brede zorg. Ieder kind is uniek en heeft vragen of kan moeilijkheden hebben en maakt daarom aanspraak op de nodige zorg. We trachten ons onderwijs zoveel mogelijk af te stemmen op de noden van de kinderen steeds rekening houdend met het welbevinden'. Momenteel wordt de huidige visie onder de loep genomen met het oog op een bijsturing conform het vernieuwde zorgvademecum.

De school werkt volgens de principes van het zorgcontinuüm gaande van een preventieve basiszorg tot een overstap naar een school op maat. De klasleerkracht is de spilfiguur in de zorg voor elk kind. Er wordt verwacht dat de leraren binnen een krachtige leeromgeving het pedagogisch-didactisch handelen afstemmen op de verschillen tussen de kinderen door differentiërende, individualiserende en interactieve werkvormen aan te bieden.

Ondersteuning Over het opsporen van kinderen met noden en over het signaleren van de zorgproblemen maakte het zorgteam afspraken. Dagelijkse observaties en evaluaties, genormeerde toetsen van het kindvolgsysteem en zorg- en overgangsoverleg dragen bij tot systematiek in de opvolging van de leerlingen. De kleuteronderwijzers hanteren voor de opvolging van hun kleuters een 'screeningslijst welbevinden, betrokkenheid en competenties'. Daarnaast vullen zij, indien een kleuter uitvalt, voor de verschillende competenties gradueel opgebouwde observatielijsten in. Tevens beroepen zij zich op enkele gestandaardiseerde tests om de reken- en taalvaardigheid nader te analyseren. De leraren in de lagere afdeling hanteren een screeningslijst welbevinden en betrokkenheid en nemen op regelmatige tijdstippen gestandaardiseerde testen af voor lezen, spelling en wiskunde. Bijkomend wordt in het derde leerjaar begrijpend lezen gescreend en in het tweede en het vijfde leerjaar luisteren en spreken. De digitalisering van het zorgsysteem bevordert de informatiedoorstroming naar de kindbetrokkenen.

De onderwijsinspectie stelde vast dat alle kleuteronderwijzers zich de brede basiszorg stevig ter harte nemen met acties van preventieve en remediërende aard. Deze acties komen een aangenaam en respectvol leefklimaat ten goede. Alle klassen weerspiegelen een positief, veilig en rijk leerklimaat, betekenisvol leren, ondersteuning via differentiatievormen en interactie. Een enthousiaste zorgcoördinator met lesopdracht begeleidt en ondersteunt de kleuteronderwijzers intens en doelgericht bij de realisatie van de zorgwerking.

Ook in de lagere afdeling vertonen de onderwijzers een bereidheid om kinderen met extra noden en behoeften te begeleiden. Zij spannen zich in om klasintern te differentiëren. In alle klassen worden hiertoe acties opgezet. Elke leerkracht plant een vast uur om te werken rond preventie en remediëring. Bij de invulling van het vaste zorguur ligt een sterk accent op wiskunde en Nederlands.

Ook voor snellerende kinderen is er aandacht. Hoewel het team in het verleden binnen haar gelijke onderwijskansenbeleid werk maakte van het thema 'Preventie en remediëring van leer- en ontwikkelingsachterstanden' komt het nog niet tot een gezamenlijke aanpak binnen een krachtige leeromgeving. Er zijn nog duidelijke verschillen waarneembaar in de uitbouw van een krachtig en stimulerend klasklimaat. De leerbegeleiding in de lagere afdeling kan nog aan daadkracht winnen. Nog te vaak zijn de onderwijsleerpakketten richtinggevend, ook voor kinderen die uitvallen. Het concreet afbakenen van basisleerstof, het aanbieden van curriculumdifferentiatie en het opzetten van individuele leertrajecten zijn nog geen verworvenheden.

Vraaggestuurd kunnen de leerkrachten een beroep doen op de hulp van de gedreven zorgcoördinator van de lagere afdeling maar daar er in de praktijk niet altijd op ingegaan kan worden, zijn de leerkrachten vaak zelf aangewezen op de verhoogde zorg. De school is zich hiervan bewust en wil hierin spoedig verandering brengen.

Kinderen met leerstoornissen worden geholpen door het aanbieden van stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen. In overleg bespreken de klasleerkracht, de zorgcoördinator en de ouders met welke maatregelen het kind baat heeft. Het valt uit de zorgdossiers niet altijd af te leiden op basis van welke criteria kinderen een beroep kunnen doen op de ondersteunende maatregelen en hoe deze in de praktijk al dan niet worden geconcretiseerd, geëvalueerd en bijgestuurd.

De school organiseert op geregelde tijdstippen een multidisciplinair overleg. Tijdens dit overleg bespreken de leerkrachten het leerlingenwerk en de resultaten van de volgroetsen met de zorgcoördinator. Dit overleg wordt voorbereid, maar het formuleren van een concrete hulpvraag en het expliciteren van de afgesproken zorginitiatieven, de verantwoordelijkheden, de afspraken en de opvolging ervan kennen wel nog een groeimarge.

De communicatie en samenwerking met externe ondersteuners, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding en de gon-begeleiding bieden ruime impulsen voor een meer gedragen en geïntegreerde hulpverlening. De school levert inspanningen om ouders van kinderen die speciale aandacht vergen, te betrekken bij het hulpverleningsproces. De leden van het zorgteam organiseren de contacten en de overlegmomenten tussen de school, de ouders en de externe hulpverleners.

Doeltreffendheid De school beschikt over de structuren, zoals het (kleine) kernteam en de overlegmomenten, om de leerbegeleiding te ondersteunen. Aspecten van de leerbegeleiding worden regelmatig bekeken op beleids- en uitvoeringsniveau. Op het kernteam, waarin ook de pedagogische begeleiding vertegenwoordigd is, worden keuzes gemaakt en prioriteiten bepaald.

Vanuit een kritische ingesteldheid nagaan of de beschikbare middelen steeds efficiënt ingezet worden, vormt nog een uitdaging voor de school. Binnen de extra zorg dringen, zeker in de lagere afdeling, een aantal keuzes zich op om de begeleiding doeltreffender te laten verlopen. De school staat nu voor de opdracht om een zorgbeleid te ontwikkelen op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau dat een doordachte, deskundige, systematische en geïntegreerde zorgaanpak nastreeft, zodat elk kind een maximale ondersteuning krijgt.

Ontwikkeling De ontwikkelingsdynamiek binnen het zorgbeleid wordt voornamelijk aangestuurd door het kleine kernteam. Daarin zetelen de directeur, de zorgcoördinator van de kleuterafdeling, de zorgcoördinator van de lagere afdeling, en indien organisatorisch mogelijk, ook de beleidsondersteuner. Tijdens het tweewekelijkse overleg zetten zij de klijtlijnen uit. Terugkoppeling van hun werk naar het hele team zorgt voor een breed gedragen zorgwerking. De concrete verwachtingen en de taakinvulling van de zorgcoördinatoren werden nog niet geëxpliciteerd.

De school werkt constant aan de verdere uitbouw van haar leerlingenbegeleiding. Ze gaat op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om kinderen maximale ontwikkelingskansen te geven. Momenteel verdiept ze zich verder in het gericht differentiëren naar aanleiding van grote differentiatieverschillen. Zo wil de school het overzitten tot een minimum beperken.

De zorgcoördinatoren volgen een aantal nascholingen om zich in hun opdracht te verdiepen, nieuwe inzichten te introduceren en het team beter te kunnen begeleiden in vernieuwingsprocessen. De zorgcoördinator van de lagere afdeling volgt momenteel de opleiding beginnende zorgcoördinatoren. Ook leraren volgen frequent individueel of in groep navormingen rond deze materie.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen. Waardevolle initiatieven worden op scholengemeenschapsniveau uitgewerkt en geïmplementeerd in de verschillende scholen. Een voorbeeld hiervan is de 'Hoezo-dag', waar kleuteronderwijzers en leerkrachten eerste graad via collegiale consultatie rond een bepaald onderwerp van elkaar leren en ideeën opdoen om in hun klas uit te proberen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De school is bekommerd om het welbevinden van haar kinderen en maakt dit ook duidelijk in haar pedagogisch project. Het team beschouwt een goed welbevinden als een noodzakelijke basisvoorwaarde voor onder meer het schoolse functioneren. Leerkrachten willen erover waken dat kinderen zich goed en geaccepteerd voelen op school, er plezier beleven en dat ze graag naar school komen. Kinderen een veilige basis bieden waar ze kunnen zijn wie ze zijn, staat dan ook voorop.

Ondersteuning Vanuit een sterke teamgeest en een positieve schoolcultuur investeren teamleden in de uitbouw van een kwaliteitsvolle sociale en emotionele begeleiding. Het schoolteam straalt doorgaans een open en hartelijke school- en klassfeer uit en neemt de kleine en grote zorgen van leerlingen en ouders ernstig.

Onder impuls van de zorgcoördinatoren bouwt het schoolteam het beleid en de initiatieven verder uit. Binnen het team is er een enorme bereidheid en openheid om het beleid uit te voeren. De school voorziet zowel in preventieve als in remediërende ondersteuning om de sociale en emotionele begeleiding optimaal te laten verlopen. Tevens vervullen de zorgcoördinatoren een cruciale en ondersteunende rol en vormen zij zowel voor leerlingen als ouders en collega's een aanspreekpunt. De zorgleerkracht van de kleuterafdeling vormt doorgaans een vertrouwensleerkracht voor de leerlingen indien zij behoefte hebben om te praten of om bij crisismomenten even rust te vinden.

De school maakt gebruik van diverse instrumenten om het welbevinden, de betrokkenheid en de tevredenheid van kinderen in kaart te brengen. De screenings van welbevinden en betrokkenheid leiden tot gesprekken tussen leerkrachten en individuele leerlingen. Bij kinderen met extra noden met betrekking tot de psychische, sociale en emotionele ontwikkeling ondersteunen zo nodig de zorgcoördinator en de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding. Het schoolteam betreft ouders reeds in een vroege zorgfase.

Elke klas- of groepsleerkracht neemt de taak van eerstelijnsverantwoordelijke op. Zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling kunnen de leraren terugvallen op bronnenboeken en aangepaste werkvormen ter ondersteuning van de sociale en emotionele begeleiding. Daarenboven krijgen de leerlingen van de lagere afdeling op een vast moment sociale vaardigheden aangeboden onder leiding van de zorgcoördinator van de lagere afdeling. Op die wijze tracht de school de ontwikkeling van de leerlingen doelgericht te ondersteunen op het gebied van de vorming van een positief-realistisch zelfbeeld, het leren omgaan met eigen en andermans gevoelens, het verhogen van het inlevingsvermogen in anderen, het verwerven van sociale competenties en de ontwikkeling van waarden- en normenbesef. Via aangekochte leerpakketten en boeken wordt het aanbod uitgewerkt. Een planmatige aanpak op schoolniveau is nog niet aanwezig.

Klas-, school- en speelplaatsafspraken structureren het schoolleven en geven richting aan respectvolle omgangsvormen. Er gaat expliciet aandacht naar bewustwording van kinderen omtrent pestgedrag. De school organiseert jaarlijks een aantal projecten waar sociale relaties een belangrijk aandachtspunt vormen. Daarnaast werkt de lagere afdeling met maandpunten die een positieve levenshouding benadrukken. Het uitreiken van stijlsterren laat leerkrachten toe om kinderen in 'the picture' te zetten en alzo positieve vaardigheden te stimuleren.

Naast het welbevinden van de kinderen, zet het schoolteam ook hard in op een goede ouderbetrokkenheid en stelt het zich hiervoor laagdrempelig op. Via verschillende initiatieven, al dan niet in samenwerking met opvoedingsondersteuners, worden ouders aangezet om de schoolwerking van nabij te leren kennen en om te participeren aan het schoolleven. Illustratief hiervoor zijn de infodagen, het ontbijt samen met de ouders van de jongste kleuters en het meegeven van materialen. Door te werken aan een goede

ouderbetrokkenheid en ondersteunende activiteiten voor ouders wil de school onder andere de kloof tussen gezin en school kleiner maken en ouders ondersteunen in hun opvoedingstaak.

Het schoolteam is zich bewust van de eigen grenzen, draagkracht en verantwoordelijkheid en verwijst bij ernstige sociale of emotionele problemen terecht door naar het centrum voor leerlingenbegeleiding of externe hulpverlening.

Doeltreffendheid De teamleden merken dat hun inspanningen effect hebben. Kinderen die het voorheen sociaal-emotioneel moeilijker hadden, bloeien open door de aandacht van de leerkracht. Het is een sterk schoolkenmerk dat het team collegiaal en actief gevolg geeft aan de vele en verschillende acties in verband met de sociale en emotionele begeleiding en steeds op zoek is naar nieuwe initiatieven. Dit heeft een positieve invloed op een verdere ontwikkeling.

Ontwikkeling Vanuit een ontwikkelingsdynamiek gaat het schoolteam geregeld op zoek naar nieuwe initiatieven en inzichten om de sociale en emotionele begeleiding verder uit te bouwen, bij te sturen of te vernieuwen. Zorg- en klasleerkrachten krijgen voldoende mogelijkheden tot gerichte professionalisering en leggen de nodige bereidheid aan de dag om zich op dit vlak verder te professionaliseren. Op beleidsniveau vormt de sociale en emotionele begeleiding een permanent aandachtspunt op formele en informele bijeenkomsten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur, die sinds drie jaar het ambt waarneemt, kiest expliciet voor een participatief leiderschap en gedeelde verantwoordelijkheden. Hij stelt duidelijke verwachtingen voorop en tracht de uitgezette koers te bewaken. Hij vindt het belangrijk dat ‘alle neuzen in dezelfde richting’ staan. De huidige beleidsstructuur met beleidsondersteuners, kernteams en werkgroepen zorgt ervoor dat de teamleden betrokken worden bij de schoolwerking.

De jaarwerking is gericht op de realisatie van prioriteiten. Met duidelijke en haalbare prioriteiten en respect voor de draagkracht van het team geeft het leiderschap richting aan de ontwikkelingsprocessen die de onderwijskwaliteit kunnen verhogen. Dit jaar staan onder meer muzische vorming, de verdere uitwerking van het taalbeleid en het breed evalueren op het programma. Er is een grote bereidheid binnen het team om zich te engageren voor de verschillende prioriteiten. Op deze wijze slaagt het schoolteam erin om ‘samen school te maken’.

De directeur tracht zoveel mogelijk te midden van zijn team te staan. De teamleden waarderen zijn onderwijskundig en organisatorisch beleid en omschrijven hem als gedreven, bereikbaar, stimulerend en attent. Het intern leiderschap besteedt eveneens aandacht aan de ontwikkeling van een ruimer netwerk. Hij hecht veel belang aan de cohesie in de school en de betrokkenheid met diverse partners buiten de school. De goede samenwerking met de scholengemeenschap en andere opvoedingsondersteuners illustreren dit.

Visieontwikkeling De visieontwikkeling binnen de school baseert zich voornamelijk op de visie van de onderwijskoepel. Zij legt ook eigen klemtonen die worden gevoed door de instroomkenmerken van de kinderen. De school grijpt de diversiteit van de schoolpopulatie aan en neemt maatregelen die aansluiten bij de noden van de kinderen met een minder sterke ondersteunende thuissituatie.

Het hele schoolteam hecht veel belang aan het nastreven van een positief imago van de school. Die profilering naar buiten toe is voor hen een blijvend aandachtspunt. De school probeert aan te sluiten bij tal van buitenschoolse initiatieven. Het beleid schenkt aandacht aan de profilering naar de buitenwereld omwille van de grote plaatselijke concurrentie. De keuze van de schoolnaam in de tweede vestigingsplaats, de organisatie van en de deelname aan extra-murosactiviteiten en de bekendheid in de plaatselijke gemeenschap door persartikels zijn daar sprekende voorbeelden van.

- Besluitvorming** De school beschikt over een aantal formele overlegstructuren die efficiënt worden benut. Studiedagen, personeelsvergaderingen, parallel-, zorg- en kernteamoverleg hebben een positieve invloed op de werking en het ontwikkelingsproces. De leraren ervaren een participatieve besluitvorming. Hoewel er steeds wordt gestreefd naar een consensus, neemt het schoolbeleid indien nodig duidelijke beslissingen. De communicatie gebeurt op een directe en open manier. De positieve sfeer en de degelijke informatie- en communicatiekanalen bevorderen de samenwerking, zowel tussen (parallel)collega's als over de afdelingen heen. Evenzeer bieden de vele informele overlegmogelijkheden en de goede onderlinge contacten tussen de teamleden bijkomende kansen om samen afspraken te maken en om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Leerkrachten identificeren zich sterk met de school, getuigen van een grote inzet en engagement.
- Kwaliteitszorg** Een outputbeleid is in ontwikkeling, de aanzetten zijn duidelijk zichtbaar, maar een planmatige en systematische kwaliteitszorg is nog niet ingeburgerd. De inspectie stelt vast dat de school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om deze aanzetten verder uit te bouwen. Waar nodig doet het team een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst, de scholengemeenschap en andere externe ondersteuners. Diverse outputgegevens op klas- en schoolniveau zijn aanwezig, zowel vanuit leerlingresultaten als vanuit bevragingen, die een degelijke kwaliteitszorg mogelijk maken. Hoewel in het verleden een aantal analyses resulteerden in gerichte bijstellingen, laat de school nog kansen onbenut om vanuit een diepgaande analyse van onder meer externe proeven, pedagogisch-didactische ingrepen uit te voeren om de onderwijskwaliteit te optimaliseren.
- Talenbeleid** Het team neemt deel aan een onderwijsproject rond taalbeleid. Dit wordt ondersteund vanuit de scholengemeenschap en vanuit de stad Genk. Het team kan eveneens een beroep doen op de expertise van een centrum voor taalondersteuning. De school stelt in een uitgeschreven taalbeleid concrete doelstellingen voorop en koppelt hieraan acties. Zij neemt verschillende initiatieven die aansluiten bij de context- en inputkenmerken van de leerlingen. De acties hebben als doel de taalvaardigheid bij de kinderen te verhogen. Deze worden in belangrijke mate ondersteund door het zorgteam.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan, stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap.

De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.

De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen.

Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling en het bereiken van de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie bij zo veel mogelijk leerlingen in de lagere afdeling.
- Het sterk inzetten op taalvaardigheidsonderwijs
- De werkelijkheidsgerichte aanpak van wereldoriëntatie met een thematische benadering en het relateren van de onderwijsinhouden aan de realiteit.
- Het gevarieerde en eigentijdse boekenaanbod en de initiatieven ter bevordering van de leesgierigheid en het -plezier.
- De klaswerking in de kleuterafdeling waar de principes aan de basis van de ontwikkelingsdoelen duidelijk terug te vinden zijn. De brede vorming, het actief leren, de zorgbreedte en de samenhang staan in de onderwijspraktijk centraal.
- De doelgerichte en doorgedreven hoekenverrijking in de kleuterafdeling in functie van het lopende thema.
- De intentionele aandacht van sommige onderwijzers in de lagere afdeling om binnen het leergebied wereldoriëntatie via stappenplannen en concreet materiaal de denk- en onderzoeksvaardigheden aan te wakkeren die het proefondervindelijk leren ondersteunen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor en de opvolging van de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen via waardevolle acties, zowel van preventieve als van remediërende aard, die resulteren in een aangenaam en respectvol leef- en leerklimaat.
- Het stevig inzetten van mensen en middelen om kleuters in hun ontwikkeling te stimuleren, op te volgen en te ondersteunen.
- De zoektocht en de wil van het zorgteam om de leerbegeleiding in de lagere afdeling zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De professionele inzet en de bereikbaarheid van het dynamisch leiderschap dat de te varen koers uitzet, aanstuurt, coacht en opvolgt en dit vanuit een duidelijke visie.
- Het gedeeld leiderschap en de participatieve en transparante besluitvorming.
- Het streven naar kwaliteitsvol onderwijs vanuit een vernieuwingsbereid, enthousiaste en geëngageerde schoolbetrokkenheid.
- De open overlegcultuur die het 'samen school maken' onderbouwt.
- Het streven naar een laagdrempelige communicatie met ouders en de vele initiatieven die aanzetten tot een hogere ouderbetrokkenheid.
- De gecreëerde kansen en motivatie om van en met elkaar te leren op school- en scholengemeenschapsniveau.
- De behoedzame aanpak om in breed overleg naar oplossingen te zoeken in samenwerking met externe onderwijs- en opvoedingsondersteuners.
- De aanzet om vanuit analyse van outputgegevens en vanuit reflectie te investeren in het borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Afspraken in de lagere afdeling maken over het gehele aanbod voor wereldoriëntatie om de volledigheid en de graduele opbouw van leerinhouden te waarborgen.
- De evaluatie- en rapporteringspraktijk voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling afstemmen op het leerplan en afspraken maken ter bevordering van de graduele opbouw.
- In de lagere afdeling verder investeren in de uitbouw van krachtige leeromgevingen met aandacht voor interactieve, gevarieerde werkvormen met een dynamisch gebruik van referentieschema's, stappenplannen, tijd- en ruimtekaders.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Conform de schoolvisie, in de lagere afdeling een duidelijk zorgcontinuüm uitbouwen, waarbij de eerste- en tweedelijnszorg transparanter en efficiënter worden uitgewerkt. De werking op school-, leerkracht- en leerlingenniveau verder uitbouwen zodat elk kind zo optimaal mogelijk begeleid wordt.
- Vanuit een concrete zorgvraag de zorgacties consequent en transparant registreren, uitvoeren en opvolgen zodat de totaliteit van het hulpverleningsproces duidelijk is doorheen de jaren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Planningsdocumenten kritisch analyseren en herleiden tot functionele instrumenten voor de bewaking en de bijsturing van de volledigheid van het onderwijsaanbod.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde SCHOOFS de inspecteur-verslaggever	Guido LENAERTS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	